

Alte Drucke

APOLOGIA || FRANCISCI || MONTANI PRO SOCIETATE || IESV IN GALLIA. || CONTRA ANTONII ARNALDI || Aduocati Parisiensis Philippicam. || Ex Gallico in ...

Richeome, Louis

Cracoviae, 1597

Caput LXXIV.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-154864

viamq; sternere aduentui illius, quem diuina oracula *filium perditionis* nominant.

Ioan. Gerson
libro de trahen-
ad Christū pa-
ruul. consid. 2.
ad finem.

Ioannes Gerson inter præcipuos sui seculi Doctores, Cancellarius Parisiensis, bonus Gallus & bonus Catholicus, postquam ostendisset ex Scriptura, quàm gratum Deo sit obsequium, quod pueris instituendis impenditur, & quantoperè odisset illos, qui teneram ætatem, vel suasu vel vi, vel aliaratione abs se auerterent, scripto etiam consignauit media, quibus ad se adduci possent, quæ omnia affinia sunt iis, quæ in Iesuitarum scholis obseruantur, & vsurpantur. Et sub finem, postquam declarauerat, quanti momenti sit recta iuuentutis informatio ad reparandam & instaurandam Academiam Parisiensem, & ad totius Ecclesiæ bonum promouendum, sic concludit: *Ex hac præterea consideratione consequens est, nullum magis inimicari Ecclesiæ, & præparare omnia Antichristo in eius demolitionem, quam factò aut verbis, clam vel palam, obuiantem voci Christi dicentis: Sinite paruulos venire ad me.* Hac igitur institutione sublata, probasti, te insignem esse Ecclesiæ hostem, euerforem, & Antichristi prodromum, omnibus modis aduersantem Christo, qui paruulos ad se venire iubet.

CAPVT LXXIV.

Quæ sit natura calumniæ & calumniatorum.

Hactenus puto me omnia tua argumenta dissoluisse, & perspicuè demonstrasse, Iesuitas non esse causas cladum Gallicanorum, sed potius magnarum vtilitatum in Regnum nostrum auctores: te verò miserum & ignarum esse caussidicum, sine lege, sine probatione, sine ratione, repando duntaxat rostro, dentibus

bus & vngulis armatum, & præ omnibus his malitia & improbitate, quæ est vita & anima actionis tuæ. Finiam, si tamen vnum adhuc non exigui pro Iesuitis ponderis attulerò, & est hoc, vt declarem naturam, conditionem & effectus calumniæ. In hac enim neruus Inuectiuæ tuæ consistit, qua proinde euersa & disiecta, necesse est, te incrimem, omnibusq; præsidiiis destitutum reddi, exutumq; omnibus vestimentis, honorariam mulctam subire, & palinodiam cantare oportet, accensa face, donec Iustitia diuina vel humana, vel vtraque grauiorem tibi pœnam decernat.

Quid est igitur calumnia, & quæ eius natura? Est detractio inuidiosa constans malignis cauillationibus, & in speciem probabilibus interpretationibus dictorum & factorum proximi, vt diffametur, & iniustus vel despicabilis apud alios efficiatur. Auum habet diabolus, parentem Superbiam, matrem Inuidiam: ex diabolo prognata est Superbia, ex hac Inuidia, & ex his duabus tanquam proximis parentibus Calumnia; cuius sedes mens improbi & scelerati; meta, quam petit & ferit, viri probi, eorumq; dicta & facta etiam laude digna, & ex probis ij potissimum, quorum vita in publico versatur, bonoq; publico, operam suam nauant: raro impios aggreditur, quia vitium non pugnat, nisi in oppositam sibi virtutem, & improbus, quâ improbus, non habet materiam calumniæ, sed potius contemptus & supplicij, & vt inuidiæ subiectus non est, ita nec calumniæ, quæ ex hac existit. Familiare, imò solenne est calumniæ, alterius virtutem onerare & traducere, nomine vitij contrarij, suumq; vitium alteri affingere, virtutisq; actionem verbis malignis deprimere, falsisq; interpretationibus imminuere, adiuncta semper praua aliqua circumstantia, non sine fraude & mendacio. Ioseph castus erat, & hero suo fidus, at calumnia velut adulterum & infidum traducebat, cum tamen illa,

Definitio calumnie.

Origo eius.

Genes. 39.

Dan. 13.

Act. 2.

Vbi regnet calumnia.

Genes. 3.

Cal. lib. 1.

Inst. cap. 17.

et 18. et lib. 2.

cap. 4. et lib. 3.

cap. 23.

Zwing ser. de

prouid. cap. 5.

Beza contra

Castal.

quę insontem accusabat, vtroq; crimine tesheretur. Castitas vocabatur impudicitia, & meretrix insimulabat illum libidinē, cui pudicitia tam erat cordi quā vita. Susanna matrona casta & pudica, postulata fuit adulterij per Iudices adulteros. Apostoli pleni sancto Spiritu, de rebus cælestibus & Christiana fide diuinē prorsus differebant, Iudæi tamen criminabantur eosdem tanquam multo ebrios, & quid dicerent, ignaros. Regnum calumniæ & præcipua penetralia sunt aulę procerum, vrbesque, quarum incolę vitiis & flagitiis cooperti.

Porro quemadmodum diabolus huius sceleris auctor est: ita ab eodem nomen sibi vendicat: Nam *diabolus* calumniatorem significat, eaque perpetim ante omnia velut scuto & galea vsus est, & quidem primo semper loco, & in prima acie. Primum, quod post lapsum egit diabolus, vt mundum turbaret, hominesq; à destinata salute remoraretur, fuit calumniari, & quidem ipsam bonitatem. Nam cum Euam in præceptum agere vellet, calumpniatus est præceptum Dei, significans id homini positum per inuidiam, ne esset Deo similis, & adscribens hac ratione Deo vitium, quo ipse vel maximē laborabat. Ille idem, qui omnis improbitatis & nequitie fator est & artifex, non abstinuit hac quoque in re Deum traducere & calumniari, malorumq; originem ad eum referre, excitando hæreticos, qui blasphemio ore asseuerarent, *Deum esse peccati auctorem*, quod diuinæ potentie, bonitati & sapientie penitus repugnat, cum peccatum oriatur ex infirmitate, malitia, & insipientia. Hanc hæresin omnibus inferorum monstris horribiliorem suscitauit Calvinus hoc nostro sæculo, cum Zwinglio, Beza, & aliis: quamuis pudore & rubore suffusi cogantur aliquando verbis tectis & simulatis, ambiguis & vacillantibus tam impiam blasphemiam tegere: sed vt maximē tegant, non tamen

men omnino contegent aut sepelient. Nîmis enim apertè
 suis in libris id affirmât. Sî diabolus nomini suo conuenien-
 ter ausus est calumniari Deum, quantò minùs credendus
 est pepercisse seruis Dei? Omnium, quos terra alebat; in
 mediò nationis prauæ & infidelis, iustissimus erat Iob, illum
 tamen coram Deo & Angelis calumniis apetiit dæmon, di-
 cere nihil veritus, Iob ea, quæ ad Dei gloriam & cultum a- Iob. 1.
 gebat, agere spe & dulcedine diuitiarum, quibus à Deo
 cumulabatur: quod quid aliud erat, quàm totum meritum
 sanctissimi illius viri funditus tollere & extirpare? Omnium
 seruorum fidelissimus, & bellatorum, quos Saul in sua fa-
 milia habebat, bellicosissimus erat Dauid, in quem calum-
 niæ spicula vibrare aduersarius humani generis minimè est
 cunctatus excitatis canibus, qui inuidiæ rabie perciti alla-
 trarent trophæa & præclara facinora Dauidis: insectati e- Patet hoc po-
 nim cum sunt apud Regem, vt labem & pestem Regni, ar- tissimum ex li-
 rogantia & ambitione tumidum, vt insidias tendentem ipsi bro 1. Regum.
 Regi, quò, Rege interempto, sceptri potiretur. Quid mul-
 ta, omnes actiones & propemodum cogitationes Herois
 inuicti & generosi criminationibus & calumniis maledico-
 rum patebant. Qua de caussa sæpè precatur Deum, vt se li-
 beret à lingua dolosa, & à verbo mendaci.

Secundus Dauid primo sine vlla comparatione sanctior Psal. 11. Cr. 51.
 & melior, omniumq; domesticorum & familiarium Dei fi-
 delissimus, candem subiit aleam, instinctu eiusdem vetera-
 toris, & opera eorum, quibus ipse virus tabidæ suæ mentis
 afflauerat. Nónne Christo tribuit cognomenta virtutibus
 & studiis illius planè aduersa; idq; eo fine, vt bonam de eo
 existimationem è mortaliùm animis eriperet? Anne vllus
 extitit, qui viam & dogmata veritatis accuratiùs, fideiùs,
 & explicatiùs traderet & explanaret, aberrantesq; recto tra-
 miti restitueret, quàm Christus ipsa Veritas, à qua omne
 verum

- Matth. 27. verum & Accusatus tamen est, quasi populum seduceret, se-
 Luc. 23. ductorq; audiit. Idem Redemptor noster verbo & exem-
 Matth. 17. & 22. plo, id quod Cæsaris erat, Cæsari reddidit, reddendumque
 ab omnibus docuit: nec tamen rebellionis, seu potius per-
 duellionis accusationem effugit, tanquam hostis Cæsaris &
 Reipub. Quicunq; se Regem facit, contradicit Cæsari, &
 Ioann. 19. inimicus Regis est. Inuenimus hunc prohibentem tributa
 Lucæ 23. dare Cæsari. ius tributis exigendi, est neruus Regni. Quis
 vnquam pacem magis dilexit, quam ipse, qui princeps est
 pacis, verus Salomon & Rex pacificus, annuncians nobis
 per Angelos pacem in suo Natali, pacemq; nobis in vita do-
 nans, & sub ipsum mortis tempus eandem velut testamen-
 to nobis legans & confirmans: Et tamen *seductoris* infame
 nomen subiit, communisq; quietis *turbator* appellatus est.
 Lucæ 23. Inuenimus hunc subuertentem gentem nostram. Item: Cō-
 mouet populum. Fuitne quis vnquam magis sobrius & tē-
 perans in victu, quam ipse? *Vorax* tamen & *potator vini* di-
 ctus est. Quis Prophetarum potentiùs & efficacius ex cor-
 poribus obsessis dæmones expulit, quam Christus: & ta-
 men *sortilegi, magi, & dæmonum amici* nomen tulit: adeò im-
 pudens & importunus est diabolus, in calumniandi studio,
 Matthe. 9. 12. adeoq; iuuat improborum linguam conuiciis & criminati-
 Lucæ 7. onibus aduersus insontes armare & exacuere.

C A P V T LXXV.

*Arnaldum & Hæreticos obiicere Iesuitis eadem
 scelem; quæ olim Idololatæ Christianis.*

Via verò summa illa sapientia non ignorabat, dia-
 bolum semper fore sui similem, id est, diabolum
 & calumniatorem, neq; magis parfurum membris
 & corpori Ecclesiæ, quam capiti; ideo futuræ in-
 festa-